

طراحی و ساخت شیب سنج دو محوره با رنج ± 90 درجه و دقت 0.1 درجه

چکیده: در این مقاله یک شیب سنج دو محوره بر پایه تراشه میکروماشین معرفی شده است. هدف اصلی مقاله، ارائه یک شیب سنج سریع با رنج اندازه‌گیری وسیع و دقت بالا جهت استفاده در سیستم‌های تراز اتومات می باشد. این شیب سنج قادر است شیب زمین را اندازه‌گیری کرده و اطلاعات شیب هر راستا را بصورت یک عدد دیجیتال ۱۱ بیتی تولید نماید. داده دیجیتال تولیدی با استفاده از پروتکل رایج SPI به بیرون تراشه ارسال می‌گردد. تراشه مورد استفاده، قطعه به شماره SCA100T-D02 بوده که توسط یک میکروکنترلر ATMEGA32 راه اندازی شده است. کل مدار شیب سنج در داخل یک محفظه آلومینیومی قرار داده شده و توانایی نصب بر روی هر سطحی را دارد. نتایج آزمایش نشان داد که شیب سنج پیشنهادی قادر است با سرعت ۱۸ هرتز شیب زمین را در دو راستای عرضی و طولی با رنج ± 90 درجه و دقت 0.1 درجه اندازه‌گیری نماید. رنج دمای کاری شیب سنج از -40 تا 125 درجه سانتیگراد بوده و اطلاعات شیب در یک نمایشگر 4×20 قابل مشاهده می باشد. لذا این شیب سنج می تواند در رنج وسیعی از تجهیزات صنعتی، کشاورزی و غیره قابل استفاده باشد.

واژه های راهنما: شیب سنج، تراشه، میکروکنترلر، پروتکل SPI، میکروماشین

مسعود تیموری*

استادیار،
دانشکده مهندسی برق،
دانشگاه صنعتی ارومیه، ارومیه

مقاله ترویجی

دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۳۰

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۱۴

Masood Teymouri*

Assistant Professor,
Faculty of Electrical
Engineering, Urmia
University of Technology,
Urmia

Design and fabrication of a dual-axis inclinometer with a range of ± 90 degrees and an accuracy of 0.1 degrees

Abstract: In this paper, a dual-axis inclinometer based on a micro-machine chip is introduced. The main purpose of this paper is to present a high-speed inclinometer with a wide measurement range and high accuracy for use in self-leveling systems. The inclinometer can measure the slope of the ground and generate the information of the slope in each direction as 11-bit digital data. The generated digital data is sent to the outside of the chip using the traditional SPI protocol. The part number of the chip is SCA100T-D02, which is controlled by an ATMEGA 32 microcontroller. The entire inclinometer circuit is placed inside an aluminum box and can be installed on any surface. The test results are shown that the proposed inclinometer can measure the slope of the ground with a speed of 18 Hz in both horizontal and longitudinal directions, with a range of ± 90 degrees and an accuracy of 0.1 degrees. The operating temperature range of the inclinometer is from -40 to 125 degrees Celsius, and the slope information can be seen on a 4×20 display. So, this inclinometer can be used in a wide range of industrial, agricultural, etc. equipment.

Keywords: Inclinometer, Chip, Microcontroller, SPI protocol, Micro-machine

۱- مقدمه

رزولوشن بالا بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد [۳-۵]. همچنین شیب‌سنج‌های مبتنی بر سیال‌آکه بر اساس جابجایی یک مایع در یک ظرف ساخته می‌شوند به دلیل قیمت پایین کاربردهای فراوانی در این حوزه دارند [۶-۷]. در تحقیقات اخیر که گزارش شده است بیشتر از سنسورهای میکروماشین^۳ برای ساخت شیب‌سنج‌ها استفاده می‌شود که دلیل آن ساخت آسان، اندازه کوچک، وزن و توان مصرفی پایین و همچنین سرعت و دقت بالا می‌باشد [۸-۹].

در این مقاله یک شیب‌سنج دو محوره معرفی شده است که از یک سنسور میکروماشین با راه‌انداز میکروکنترلی تشکیل شده است که علاوه بر قیمت و توان مصرفی پایین، دقت و سرعت بالایی نیز دارد. به دلیل راه‌اندازی سنسور شیب توسط میکروکنترلر، امکان اجرای همزمان الگوریتم تراز توسط همان میکروکنترلر نیز وجود دارد. لذا می‌توان با نصب این شیب‌سنج بر روی ماشین‌آلات با قابلیت تراز اتومات نه تنها می‌توان شیب زمین را اندازه‌گیری نمود بلکه همزمان عملیات تراز را نیز انجام داد.

بخش‌های مختلف مقاله به این ترتیب می‌باشد که در بخش ۲ انواع روش‌های اندازه‌گیری شیب بیان شده است. در بخش ۳ شیب‌سنج ساخته شده توضیح داده شده و در ادامه در بخش ۴ و ۵ نحوه کد نویسی، نمایی واقعی و نتایج تست شیب‌سنج ساخته شده بیان گردیده است.

شکل ۱ خودرو جرثقیل با قابلیت تراز عرضی و طولی

شیب‌سنج (وسيله‌ای است که از آن برای اندازه‌گیری زاویه عرضی و طولی نسبت به یک محور مرجع مانند سطح افق استفاده می‌شود. شیب‌سنج‌ها کاربردهای مختلفی در رباتیک، صنایع هواپیمایی، نمایشگرهای شیب، دوربین‌ها و بطور خاص در هر وسیله‌ای که کارکردش می‌تواند تحت تاثیر شیب زمین قرار بگیرد از جمله ماشین‌آلات صنعتی و کشاورزی، تجهیزات نظامی، ماشین‌آلات حفاری، سیستم‌های تراز اتومات و غیره مورد استفاده قرار گیرند [۱-۴]. به عنوان نمونه، جرثقیل‌ها قبل از بلند کردن بار باید به تراز شیب عرضی و طولی برسند تا در حین کار، دچار واژگونی نشوند. همچنین در حوزه کشاورزی می‌توان به ماشین کمباین اشاره نمود که برای بهینه‌سازی سیستم برداشت، خرمنکوبی و جداسازی دانه، باید به یک تراز مطلوب برسد. در شکل ۱ نمونه یک ماشینی که در حین کار باید به تراز برسد نشان داده شده است. این ماشین‌آلات که نیاز دارند در حین کار به تراز سطحی در یک راستا و یا دو راستا (عرضی و طولی) برسند از سیستمی به نام تراز اتومات و یا تراز هوشمند استفاده می‌کنند. نحوه کار این سیستم‌ها به این صورت است که ابتدا اندازه شیب زمین در راستای که می‌خواهند ماشین مربوطه تراز شود از شیب‌سنج دریافت کرده بعد با استفاده از سیستم کنترل ارتفاع که به ماشین متصل شده است ماشین به تراز مربوطه می‌رسد. در واقع در حین عملیات بر پایه یک الگوریتم تراز، ارتفاع گوشه‌های مختلف ماشین طوری کنترل می‌شود که در نهایت ماشین با دقت مورد نظر به تراز نهایی برسد. از آنجاییکه بعضی از ماشین‌آلات نیاز است فقط در یک راستا مثلاً عرضی تراز شوند و بعضی دیگر باید همزمان در دو راستای عرضی و طولی تراز گردند. لذا شیب‌سنج مربوطه نیز باید توانایی اندازه‌گیری شیب سطح زمین در یک راستا و یا دو راستا را داشته باشد. نتیجتاً یکی از عوامل اصلی دقت و سرعت تراز به دقت و سرعت شیب‌سنج نیز بر می‌گردد و این سنسورها قلب تپنده تمامی سیستم‌های تراز اتومات می‌باشند. هدف اصلی این مقاله معرفی انواع سنسور شیب‌سنج و در نهایت طراحی یک شیب‌سنج دو محوره برای اندازه‌گیری شیب زمین در دو راستا با دقت دهم درجه می‌باشد.

شیب‌سنج‌های رایج اساساً از تلفیق یک آونگ با یک زاویه-سنج نوع مقاومتی، خازنی، حرارتی و یا نوری تشکیل می‌شود. در بین این نوع از شیب‌سنج‌ها نوع خازنی به دلیل حساسیت و

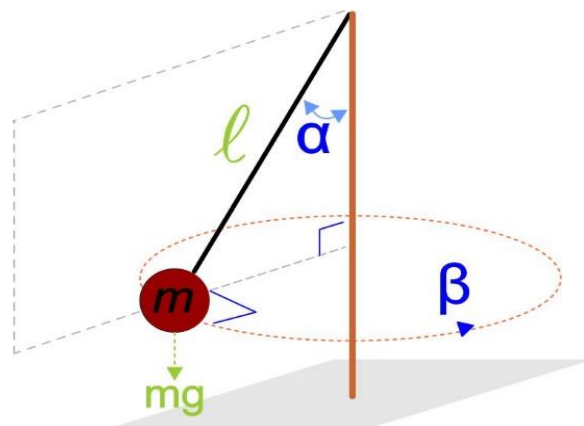
³ MEMS: micro-electromechanical system

¹ Tilt sensor or Inclinator

² Fluid-based

۲- شیب سنج‌ها

همانطور که بیان شد شیب‌سنج‌ها وسایلی برای اندازه‌گیری زاویه مابین راستای افق زمین و راستای مورد نظر می‌باشند. ساده‌ترین روش برای اندازه‌گیری زاویه مربوطه، استفاده از یک آونگ^۱ ساده (پاندول) می‌باشد. که تصویر آن در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲ آونگ ساده

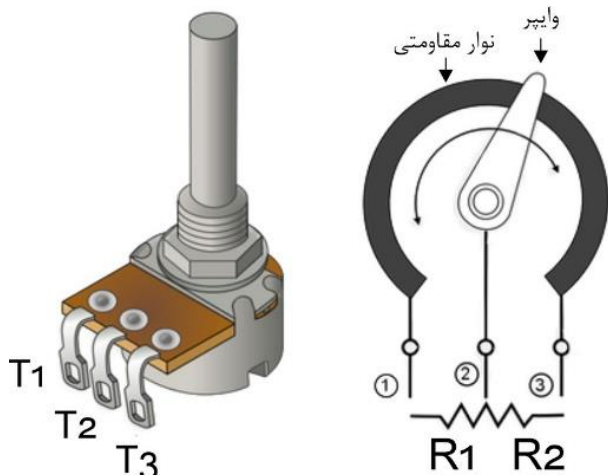
آونگ ساده از سه بخش وزنه به جرم m ، طول بازوی L و پایه تشکیل شده است. در صورت اعمال نیرو به وزنه، زاویه عرضی α و طولی β با راستای پایه ایجاد می‌شود که این دو زاویه همان زوایای عرضی و طولی کفه پایه می‌باشند. به بیان ساده‌تر، با نصب این آونگ بر روی ماشین، می‌توان شیب عرضی و طولی زمینی که ماشین بر روی آن قرار دارد را از روی این دو زاویه α و β به دست آورد. روش‌های مختلفی برای تبدیل زاویه ایجاد شده توسط آونگ، به سیگنال‌های الکتریکی وجود دارد که سه روش اصلی به این شرح می‌باشد.

۲-۱- روش مقاومتی

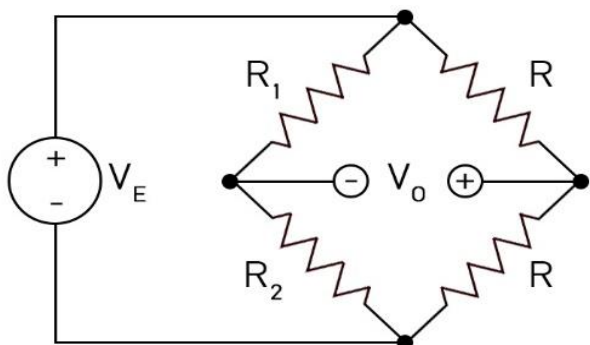
در این روش، جابجایی چرخشی توسط یک مقاومت متغیر که تصویر آن در شکل ۳ نشان داده شده است تبدیل به تغییرات اندازه مقاومت در قطعه می‌شود [۱۰]. مقاومت بین دو ترمینال T_1 و T_2 مقدار ثابتی داشته اما با حرکت وایپر^۲ مقدار مقاومت بین دو ترمینال ۱ و ۲ (R_1) و همچنین دو ترمینال ۳ و ۱ (R_2) تغییر می‌یابد که اندازه مقاومت‌ها بر اساس رابطه زیر بهم ارتباط دارند.

$$R = R_1 + R_2 \quad (1)$$

برای این کار می‌توان از انواع مقاومت‌های متغیر استفاده نمود که دقت و حساسیت این قطعات تاثیر مستقیم روی اندازه‌گیری زاویه‌ای دارد. در هر حال، برای استفاده از این مقاومت‌های متغیر باید یک مدار رابطی را استفاده نمود که پایه‌ای ترین آن، مدار پل وتستون می‌باشد که تصویر آن در شکل ۴ دیده می‌شود.

شکل ۳ ولوم مقاومتی

شکل ۴ پل وتستون

در این سنسور، رابطه ولتاژ خروجی با تغییرات زاویه بر اساس روابط زیر قابل محاسبه می‌باشد [۱۰].

$$V_O = 0.5V_E - \frac{R_2}{R_1 + R_2}V_E = 0.5\left(\frac{R_1 - R_2}{R_1 + R_2}\right)V_E \quad (2)$$

با توجه به رابطه ۱ و همچنین ارتباط خطی اندازه مقاومت با زاویه چرخشی θ خواهیم داشت.

$$R_1 = K \cdot \theta \quad (3)$$

¹ Pendulum

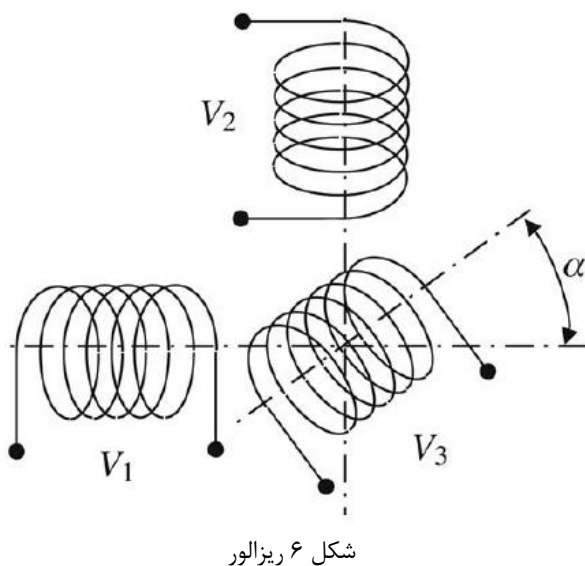
² Wiper

شفت)، d فاصله بین صفحات و r شعاع نیم دایره می‌باشد. همانطور که مشاهده می‌شود یک رابطه خطی بین ظرفیت خازن و زاویه چرخشی شفت وجود دارد [۱۱-۱۲].

۲-۳- روش القائی

در روش مغناطیسی، می‌توان جابجایی خطی و یا چرخشی را با استفاده از یک سیم‌پیچ به تغییرات خود القایی تبدیل نمود. در این روش با استفاده از ۳ سیم‌پیچ می‌توان زاویه را اندازه‌گیری کرد. همانطور که در شکل ۶ نشان داده شده است سیم‌پیچ شماره ۱ و ۲ نسبت بهم متعامد و ثابت بوده و توسط ولتاژهای $V_1 = V_m \sin \omega t$ و $V_2 = V_m \cos \omega t$ تغذیه می‌شوند. با چرخش سیم‌پیچ سوم حول محور خود، ولتاژی (V_3) در آن القاء می‌شود که در آن زاویه θ تاثیر خطی بر اندازه ولتاژ آن دارد به این سیستم ریزالور^۱ گفته می‌شود. محاسبات مربوط به ولتاژ القائی در سیم‌پیچ سوم بصورت زیر می‌باشد [۱۰].

$$V_3 = \theta V_m \cdot \cos \omega t \cdot \cos \theta + \theta V_m \cdot \sin \omega t \cdot \sin \theta = \theta V_m \cdot \cos(\omega t + \theta) \quad (۶)$$

۲-۴- سنسورهای میکروماشین

امروزه مدارات الکترونیکی با استفاده از تکنولوژی CMOS^۲ قابل ساخت در ابعاد بسیار کوچک (نانو) می‌باشند که این فناوری باعث افزایش چشمگیر کارایی آنها شده است. سیستمهای

$$V_o = \left(\frac{R_1 - 0.5R}{R}\right)V_E = K_1\theta + K_2 \quad (۴)$$

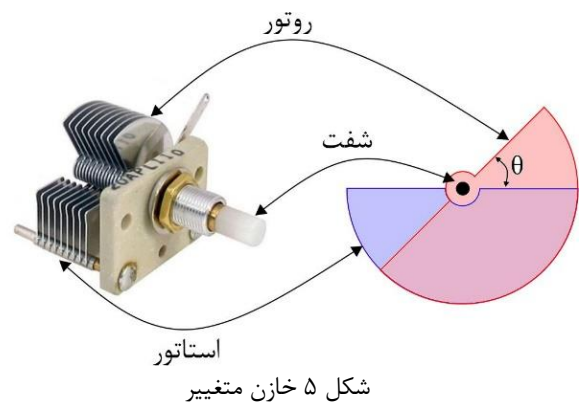
$$K_1 = \frac{K \cdot V_E}{R}$$

$$K_2 = 0.5V_E$$

در این رابطه K ضریب تبدیل زاویه به مقاومت در پتانسیومتر می‌باشد. همانطور که از رابطه ۴ دیده می‌شود زاویه θ با ولتاژ خروجی یک رابطه خطی دارد. واضح است برای اندازه‌گیری در دو راستای α و β ، دو عدد پتانسیومتر و مدار پل وتستون نیاز می‌باشد.

۲-۲- روش خازنی

یکی از ایرادات اساسی سنسورهای مقاومتی، وجود اصطحکاک بین وایپر و نوار مقاومتی می‌باشد که این باعث کاهش دقت و عمر سنسور می‌گردد. سنسور جایگزین که این مشکل را ندارد سنسور خازنی می‌باشد. در این روش بجای استفاده از مقاومت متغییر، از خازن‌های متغییر که نوع چرخشی آن در شکل ۵ نشان داده شده است استفاده می‌شود.

در این روش چرخش محور خازن متغییر، باعث می‌شود که صفحات خازنی در مقابل هم جابجا شده و بر اساس رابطه ۵، ظرفیت خازن C با زاویه چرخشی θ تغییر یابد [۱۰].

$$C = \frac{\epsilon_r A(\theta)}{d} \quad (۵)$$

$$A(\theta) = \frac{1}{2} |\pi - \theta| r^2; 0 \leq \theta \leq 2\pi$$

در این رابطه ϵ_r ضریب دی‌الکتریک عایق بین صفحات، A سطح مقطع صفحات، θ زاویه بین صفحات (زاویه چرخشی

² Complementary metal oxide semiconductor

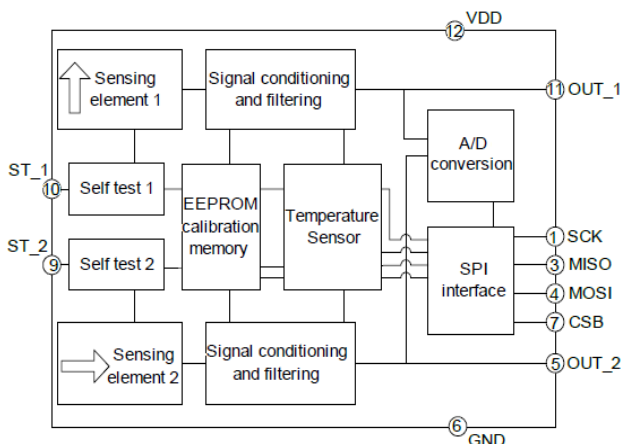
¹ Resolver

مورد استفاده قرار گیرد. محورهای حسگرها به صورت متعامد با هم قرار دارند تا در دو راستای عرضی و طولی، شیب محل نصب را اندازه‌گیری نمایند. از مشخصات فنی مهم تراشه SCA100T-D02 می‌توان به موارد زیر اشاره نمود.

- ۱- قابلیت اندازه‌گیری در دو راستای X و Y با رزولوشن $\pm 0.035^\circ$.
- ۲- رنج اندازه‌گیری $\pm 90^\circ$.
- ۳- پهنای باند اندازه‌گیری 18Hz.
- ۴- توانایی تحمل شوک 2000g.

۳-۲- بلوک دیاگرام داخلی سنسور

همانطور که از بلوک دیاگرام سنسور در شکل ۸ دیده می‌شود. تراشه دارای دو حسگر element1, element2 متعامد بوده که سیگنال خروجی آنها علاوه بر اینکه بصورت آنالوگ (OUT_1, OUT_2) به بیرون تراشه ارسال می‌شود برای راحتی کاربر بعد از تنظیم و فیلتراسیون به بخش مبدل داده جهت تبدیل به کدهای دیجیتال نیز ارسال می‌گردد. تا کدهای دیجیتال با استفاده از رابط SPI که در سنسور تعبیه شده است به خارج از سنسور ارسال گردد. برای افزایش دقت اندازه‌گیری واحد کالیبراسیون نیز وجود دارد که باعث تصحیح خطای کدهای دیجیتال می‌گردد. همچنین بخش اندازه‌گیری دما نیز وجود دارد تا بتواند تاثیر دما را در کدهای نهایی نیز لحاظ نماید.

شکل ۸ بلوک دیاگرام سنسور شیب‌سنج SCA100T

در شکل ۹ وضعیت کلی ولتاژهای خروجی آنالوگ OUT_1 و OUT_2 در شرایط مختلف شیب نشان داده شده است. همانطور که دیده می‌شود در شرایط تراز، ولتاژهای خروجی برابر

میکرو-الکترومکانیکی نیز به ما کمک می‌کنند تا سیستم‌های مکانیکی را در ابعاد میکرو و نانو پیاده‌سازی نمود. این نوع از تکنولوژی به ما کمک می‌کند تا کارایی سنسورها را از بسیاری جهات مانند سرعت، دقت، توان مصرفی، سطح اشغالی، قیمت تمام شده و ... بهبود بخشید. به عنوان مثال، تکنولوژی میکروماشین کاربردهای بسیار فراوانی در ساخت میکرو سنسورها دارند که از آن جمله می‌توان به سنسورهای شتاب‌سنج و شیب‌سنج اشاره نمود.

۳- شیب‌سنج ارائه شده

همانطور که در بخش ۲ توضیح داده شد با روش‌های مختلفی می‌توان جابجایی چرخشی (زاویه) را اندازه‌گیری نمود. با نصب هر نوع سنسور زاویه‌سنج بر روی محور آونگ (شکل ۲) می‌توان به راحتی شیب زمین را بسته به درجه آزادی آونگ، اندازه‌گیری کرد. استفاده از سنسورهای مقاومتی، خازنی و یا مغناطیسی محدودیت‌های خاصی از قبیل نیروی لازم برای چرخاندن محور سنسور، حجم سنسور، توان مصرفی، سرعت اندازه‌گیری و غیره دارد که امروزه سنسورهای میکروماشین این محدودیت‌ها را تا حدود زیادی مرتفع کرده است. سنسوری که در سیستم طراحی شده مورد استفاده قرار گرفته است به شماره SCA100T-D02 می‌باشد که تصویر آن در شکل ۷ نشان داده شده است [۱۳-۱۴].

شکل ۷ سنسور شیب‌سنج SCA100T-D02

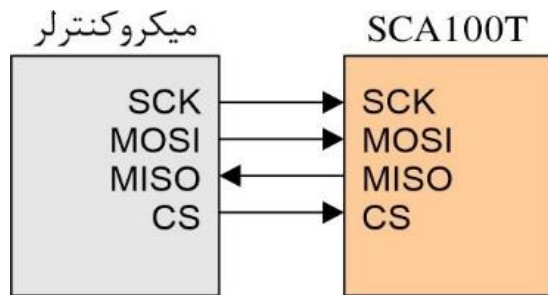
۳-۱- مشخصات سنسور SCA100T-D02

سری SCA100T، یک نوع شیب‌سنج با تکنولوژی میکروماشین می‌باشد که می‌تواند در تجهیزات ترازکن اتومات

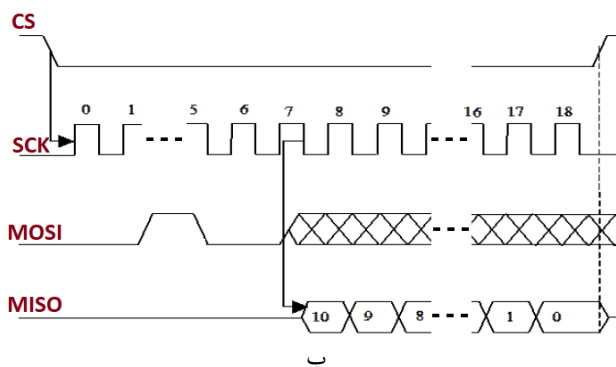
¹ Serial Peripheral Interface

۴- کد نویسی سنسور

همانطور که در بخش قبلی توضیح داده شد می توان از طریق پروتکل SPI اطلاعات مربوط به شیب را بصورت یک داده دیجیتال ۱۱ بیتی از تراشه SCA100T-D02 دریافت نمود. نحوه اتصال میکروکنترلر به تراشه و دیاگرام زمانی مربوط در شکل ۱۱ نشان داده شده است.

الف

ب

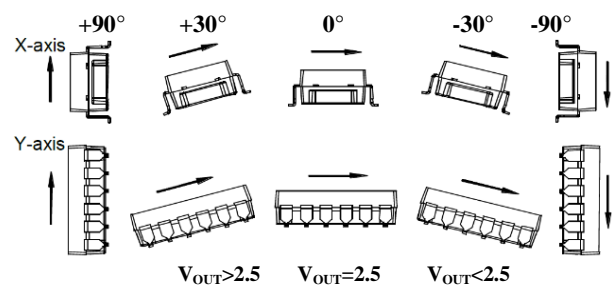
شکل ۱۱ الف) نحوه اتصال میکرو به تراشه ب) دیاگرام زمانی SPI

همانطور که از دیاگرام زمانی دیده می شود ابتدا توسط $CS \pm 0$ تراشه فعال می گردد. بعد با ارسال پالس ساعت^۳ SCK به تراشه زمینه ارسال فرمان از طریق^۴ MOSI در ۸ کلاک ساعت و دریافت شیب از طریق^۴ MISO در ۱۱ کلاک ساعت بصورت سریال مهیا می گردد. با ارسال فرمان 00010000 تراشه شیب عرضی را ارسال می کند و با ارسال فرمان 00010001 شیب طولی ارسال می گردد.

۵- تست شیب سنج

تصویر شیب سنج ساخته شده در شکل ۱۲ نشان داده شده است. میکروکنترلر مورد استفاده جهت راه اندازی تراشه، Atmega 32 بوده که توسط یک منبع سوئیچینگ مبتنی بر تراشه lm2576

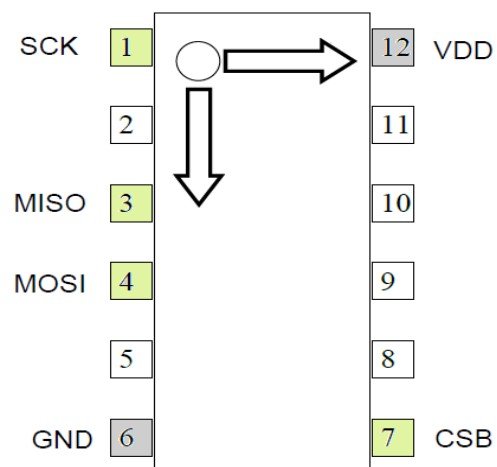
نصف ولتاژ VDD یعنی ۲/۵ ولت می باشد و در شرایط شیب های مختلف می تواند بزرگتر یا کوچکتر باشد.

شکل ۹ ولتاژ خروجی در شیب های مختلف

۳-۳- راه اندازی سنسور

شیبسنج ارائه شده با استفاده از تراشه SCA100T-D02 طراحی شده است. همانطور که قبلا اشاره شد برای به دست آوردن اطلاعات شیب هم می توان از خروجی های آنالوگ آن و هم می توان از خروجی دیجیتال استفاده نمود. به دلیل تولید کدهای دیجیتال با دقت بالا توسط خود تراشه، از خروجی دیجیتال برای اندازه گیری شیب استفاده شده است. سنسور قادر است با استفاده از پایه های CSB, SCK, MOSI MISO بر اساس پروتکل SPI اطلاعات دیجیتال شیب را در دو راستای عرضی و طولی به بیرون تراشه ارسال نماید. برای راه اندازی تراشه سنسور، فقط کافیست پایه VDD به ولتاژ ۵ ولت و پایه GND به زمین مدار متصل گردد حال با استفاده از پایه های مربوط به اتصال SPI (شکل ۱۰) اطلاعات شیب را دریافت کرد.

شکل ۱۰ پین اوت سنسور SCA100T

³ Master Out Slave In

⁴ Master In Slave Out

¹ Chip Select

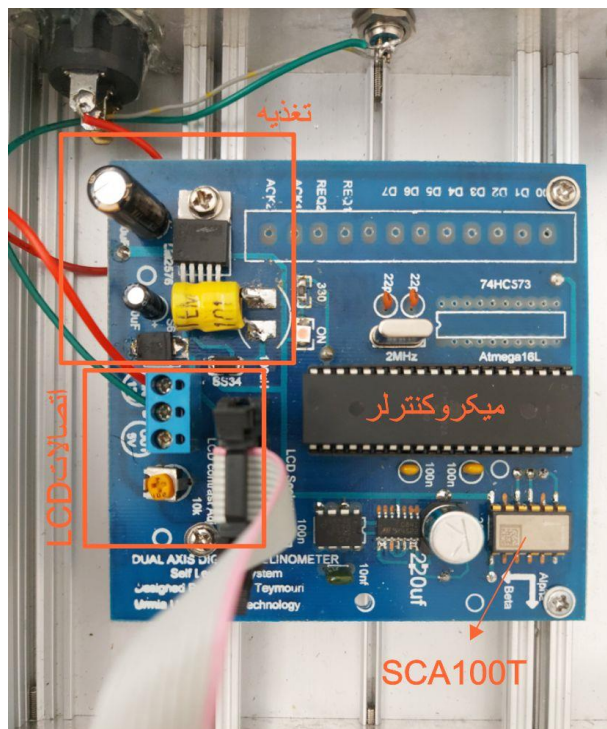
² Serial Clock

نیستند. در این مقاله یک شیب سنج بر پایه سنسور میکروماشین معرفی شده است که توسط یک میکروکنترلر راه اندازی شده است. شیب سنج ساخته شده قادر است شیب زمین را در دو راستا با دقت $0/1$ درجه و سرعت 18 هرتز اندازه گیری نماید. این میزان از دقت و سرعت آنرا کاملاً مناسب برای استفاده در انواع تجهیزات صنعتی می نماید. از طرفی به دلیل دریافت اطلاعات شیب زمین توسط میکروکنترلر، نصب این دستگاه بر روی انواع ماشین آلات، جهت تراز اتومات امکان پذیر می باشد. از آنجاییکه می توان الگوریتم تراز اتومات را توسط همان میکروکنترلر شیب سنج پیاده سازی نمود. لذا این سیستم می تواند کارکرد بسیار مناسبی در تجهیزات تراز اتومات داشته باشد. در واقع هم راه اندازی سنسور شیب و هم اجرای الگوریتم تراز بصورت همزمان توسط میکروکنترلر شیب سنج اجرا می شود. این کار نه تنها باعث کاهش قیمت تمام شده سیستم ترازکن می شود بلکه سرعت و دقت تراز را نیز افزایش می دهد.

۷- مراجع

- [1] Djambazian, H. H., Nerguizian, C., Nerguizian, V., Saad M, 3D Inclinometer and MEMS Acceleration Sensors, *IEEE International Symposium on Industrial Electronics*, pp. 3338-3342, doi: 10.1109/ISIE.2006.296001, (2006).
- [2] Zhong, Z. W., Zhao, L. P., Lin, H. H., Development and investigation of an optical tilt sensor, *Opt. Commun.*, Vol. 261, No. 1, pp. 23-28, (2006).
- [3] Lee, J. H., Lee, S. S., Electrolytic tilt sensor fabricated by using electroplating process, *Sensors and Actuators A: Physical*, Vol. 167, No. 1, pp. 1-7, (2011).
- [4] Han, Q., Chen, C., Research on tilt sensor technology, *2008 IEEE International Symposium on Knowledge Acquisition and Modeling Workshop*, pp. 786-789, (2008).
- [5] Teymouri, M., Fabrication and evaluation of a four-way automatic leveling system with the ability to adjust the lateral and longitudinal slope, *Scientific Journal of Mechanical Engineering of Iran*, Vol. 26, No. 5, pp. 75-82, (2018). (in Persian فارسی).
- [6] Jung, H., Kim, C. J., Kong, S. H., An optimized MEMS-based electrolytic tilt sensor, *Sensors and Actuators A: Physical*, Vol. 139, No. 1-2, pp. 23-30, Sep. (2007).

تغذیه می شود. اندازه شیب عرضی و طولی (Alpha, Beta) در یک نمایشگر کاراکتری 4×20 قابل مشاهده می باشد.

شکل ۱۲ مدار شیب سنج

جهت تست شیب سنج، محفظه آلومینیومی مربوطه در شیب های معلوم و دقیق عرضی و طولی قرار داده شد و معلوم گردید این شیب سنج می تواند شیب عرضی و طولی در رنج ± 90 درجه با دقت $0/1$ درجه و سرعت 18 هرتز اندازه گیری نماید.

۶- نتیجه گیری

شیب سنج ها قلب تپنده بسیاری از تجهیزات صنعتی و نظامی بویژه سیستم های تراز اتومات می باشند. با استفاده از شیب سنج ها می توان شیب زمین را در یک و یا دو راستای عرضی و طولی اندازه گیری نمود. دقت، سرعت و رنج اندازه گیری شیب سنج ها می تواند تاثیر فراوانی در کارکرد سیستم های ترازکن داشته باشد. شیب سنج ها، عموماً از تلفیق آونگ با یک سنسور زاویه سنج مقاومتی و یا خازنی ساخته می شوند. جهت جلوگیری از نوسان زیاد آونگ، معمولاً از یک سیستم میراگر در آنها استفاده می شود که این به نوبه خود باعث کاهش سرعت شیب سنج می گردد. از طرفی به دلیل انحراف^۱ در سنسورهای زاویه سنج مقاومتی و خازنی، شیب سنج های مربوطه از دقت بالایی نیز برخوردار

¹ Tolerance

- [11] Hosseini, F., Mehran, M., Mohajezadeh, S., Shoaie, O., Design, analysis, simulation, and fabrication of a novel linear MEMS capacitive inclinometer, *IEEE Sensors Journal*, Vol. 18, No. 17, doi: 10.1109/JSEN.2018.2851660, (2018).
- [12] Coonley, K., Sequeira, D., Mann, B., Patterned rotary parallel-plate capacitor for frequency up-conversion and RC circuit waveform conditioning, *Eng. Res. Express*, Vol. 2, No. 2, (2020).
- [13] Hoang, M. L., Pietrosanto, A., A new technique on vibration optimization of industrial inclinometer for MEMS accelerometer without sensor fusion, in *IEEE Access*, Vol. 9, pp. 20295-20304, (2021).
- [14] Nastro, A., Ferrari, M., Ferrari, V., MEMS Inclinometer with tunable-sensitivity and segmented overlapping allan variance analysis, *2020 AEIT International Annual Conference (AEIT)*, pp. 1-6, (2020).
- [7] Yotter, R. A., Baxter, R. R., Ohno, S., Hawley, S. D., Wilson, D. M., On a micromachined fluidic inclinometer, in *TRANSDUCERS '03. 12th International Conference on Solid-State Sensors, Actuators and Microsystems. Digest of Technical Papers*, Vol. 2, pp. 1279–1282, (2003).
- [8] Zou, X., Thiruvankatanathan, P., Seshia, A., Micro-electro-mechanical resonant tilt sensor with 250 nanoradian resolution, in *European Frequency and Time Forum & International Frequency Control Symposium (EFTF/IFC)*, Joint, pp. 54–57, (2013).
- [9] Yao, B., Feng, L., Wang, X., Liu, W., Jiao, H., Micro-grating tilt sensor with self-calibration and direct intensity modulation, *Opt. J. Light Electron Opt.*, Vol. 126, No. 1, pp. 144–147, (2015).
- [10] Regtien, P.P.L., *Sensors for Mechatronics*, Elsevier, (2018).